

زمانی که شهردار و اعضای شورا در رابطه با رفتن سرمایه‌گذار مصاحبه انجام می‌دهند، ۵۰ درصد از فروش ما کم شده و تعدیل نیرو کردیم.

این مثالی که زدید شاید تأثیر ناخودآگاه متولیان شهری باشد، آیا مدیریت شهری می‌تواند در مباحث اقتصادی تأثیر خودآگاه ایجاد کند؟

اگر بخواهیم موضوع بیکاری را در گروه‌های مختلف جامعه زنان خانه‌دار، افراد تحصیل کرده و تحصیل‌نکرده و افراد با مهارت تقسیم کنیم، در می‌یابیم که تقریباً بیشترین آمار بیکاری ما مربوط به افراد تحصیل کرده و فارغ‌التحصیل دانشگاهی است، شهرداری‌ها و نظام مدیریت شهری به دلیل گستردگی خدمات که بالای ۳۰۰ موضوع است، در این حوزه می‌تواند تأثیرگذار باشد اما موضوع اصلی مسئله و نیاز است، مدیریت شهری بیشترین مسئله و نیاز را می‌تواند به جامعه، از صنوف خرد تا بخش عمده نظام دانشگاهی عرضه کند.

چند سال پیش با پارک علم و فناوری مذاکره کردیم تا با همکاری معاونت برنامه‌ریزی و توسعه شهرداری مشهد، مرکز رشد شهری راه‌اندازی کنیم، مثل مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای که می‌گوید آموزش به شرط اشتغال است، می‌توان این مراکز رشد شهری را مستقر کرد و شهرداری به عنوان یک نظام نیازمند و صاحب مسئله بزرگ، باید با سهم ۵۰ درصدی متولی این مرکز رشد شود، وزارت علوم و پارک علم و فناوری هم به عنوان متولیان رسمی با قوانین و مقررات در کنار هم قرار گیرند، آنگاه مسائل را که به پروژه منجر می‌شود در اختیار فارغ‌التحصیلان قرار بدهیم، شهرداری می‌تواند در حوزه کسب و کار و فراتر از آن، شغل ایجاد کند، اصلاً کارآفرینی که به شغل ربطی ندارد، کارآفرینی به معنی تولید کسب و کار و تولید ارزش افزوده است و یکی از نتایج کارآفرینی ایجاد شغل است، به نظر من شهرداری در سال می‌تواند بالای ۱۰۰ شرکت و مرکز رشد شهری ایجاد کند.

مدیریت شهری یک فرآیند یا نظام، برای هدایت و کنترل و کمک به کسب و کار خرد هم دارد یا خیر؟

واقعیت این است که شهرداری‌ها در ایران هنوز به این درجه از بلوغ نرسیده‌اند که تأثیرات اجتماعی و اقتصادی و تصمیماتشان را اندازه بگیرند، به عنوان نمونه امروز سازمان میدان‌ها در شهرداری اقدام به تولید فضاهای فیزیکی برای عرضه خدمات می‌کند که ناظر به حل یک مسئله مدیریت شهری است اما اینکه چگونه این خدمت را ارائه کند که کمترین آسیب را به کسب و کارهای خرد بزند و بیشترین تأثیر مثبت را روی آن‌ها داشته باشیم، اندازه نمی‌گیرد، نکته مهم‌تر این است که صرفاً ناظر بر مسئله مستقیم خودشان است. مثلاً در حوزه پروانه ساخت و ساز، واقعیت این است که مدیر نشست و می‌بیند هنوز بازار برای بالا بردن

گفت‌وگو با مدیر سابق مشارکت‌های کلان اقتصادی شهرداری مشهد

کارآفرینی شهری و درآمد پایدار

عکس: علیرضا اسکادادی

امهدی پناهی - امیر جلیلی‌نژاد | امروزه مفهومی به نام کارآفرینی شهری در اکثر شهرهای جهان به عنوان یک رویکرد در حال پیگیری است، یعنی شهرها دنبال آن دسته از فعالیت‌ها و اقداماتی هستند که ظرفیت شهر برای افزایش ارزش‌داری‌ها، مبنای مالیاتی و رشد اشتغال افراد را بیشتر کنند، این مسئله منجر به درآمد پایدار برای شهرها خواهد شد، مشاغل و سرمایه‌های خرد در شهرها همچون قطرات کوچکی هستند که در دریای شهر می‌توانند باهم یکی شوند و تأثیری بزرگی بر اقتصاد یک شهر بگذارند؛ اولین بند سیاست‌های اقتصاد مقاومتی هم بر تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور به منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت‌های آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی تأکید می‌کند، از منظر با مدیر سابق مشارکت‌های کلان اقتصادی شهرداری مشهد به گفت‌وگو نشستیم.

در بحث کارآفرینی شهری با توجه به تجارب و اقداماتی که انجام دادید، توضیحاتی ارائه کرده و بفرمایید بحث کارآفرینی شهری با مدیریت شهری و اقتصاد مقاومتی چه ارتباطی باهم دارند؟

فرصت و ایده‌شناسی، محور فرآیند کارآفرینی است، تمام موضوعات کارآفرینی شهری به این بازمی‌گردد که چگونه فرصت را در نظام شهری تبیین کنیم، با بررسی شهرهای دنیا مشاهده می‌کنیم که در حقیقت رقابت از اقتصادهای ملی به سمت اقتصادهای شهری رفته است، مثلاً در مجموعه شهری توکیو تقسیم‌مأموریت کرده‌اند و نقش هر بخش و ارگانی مشخص است، این موجب شده تا تولید ناخالص توکیو از تولید ناخالص ایران بیشتر باشد، این امر نشان می‌دهد که اقتصاد کلان‌شهرها بر اقتصاد ملی تأثیرگذار است.

مدیریت شهری در کلان‌شهرها کار فرمای بزرگی است، مثلاً بحث المان‌های شهری برای خیلی از افراد شغل ایجاد کرد و این حساسیت کار مدیریت شهری را هم نشان می‌دهد که تنها کارآفرینی از منظر اقتصادی نیست بلکه بحث کارآفرینی از منظر اجتماعی هم هست و حتی از حوزه‌های اقتصادی هم تأثیرگذاری‌اش بالاتر است. علاوه بر این تنوع کارفرمایی مدیریت شهری با هیچ حوزه‌ای قابل قیاس نیست، به عنوان نمونه استاندارد با همه تنوع سازمان‌هایش، با بحث مدیریت شهری برابری نمی‌کند و نمی‌تواند مانند مدیریت شهری گردش مالی ایجاد کند، شهرداری و مدیریت شهری می‌تواند با این گردش مالی حجیم کارها را قفل و هم در کارها گشایش ایجاد کند. یکی از دوستان که کارخانه گچ و سیمان دارد می‌گفت که از